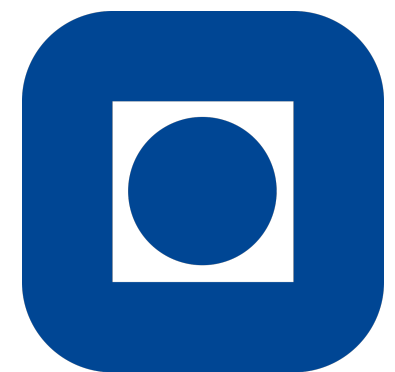

ISTx1003: Statistisk læring og data science

Zoom-forelesning 2: Multippel lineær regresjon

Mette Langaas, IMF/NTNU. 28.10.2020

NTNU

Plan: Multippel lineær regresjon

1. Læringsmål, pensum og læringsressurser
2. Datasett: Diabetesprogresjon
3. Fra enkel til multippel regresjon (oppsett og resultater, tolke estimerte koeffisienter, prediksjon, KI og hypotesetest)
4. Velge modell med justert R^2
5. Datasett: Leieindeks i München
6. Dummyvariabelkoding av kategoriske kovariater
7. Passer modellen - og hva hvis ikke?
8. Har vi dekket pensum?
9. Etter timen

(Inkludert 15 minutters pause)

Læringsmål: regresjon

- kunne forstå hva regresjon går ut på og
- kjenne igjen situasjoner der regresjon vil være en aktuell metode å bruke
- kjenne til modellen for multippel lineær regresjon, og kunne tolke utvalgte deler av en generell utskrift fra modelltilpasning
- forstå hvordan vi utfører multippel lineær regresjon i Python
- **kunne besvare oppgave 1 av prosjektoppgaven på en god måte!**

Pensum er definert som

"svarene på det du blir spurt om på prosjektoppgaven"

og de kan du finne ved å bruke læringsressursene.

Læringsressurser regresjon

Kompendium: Regresjon pdf html

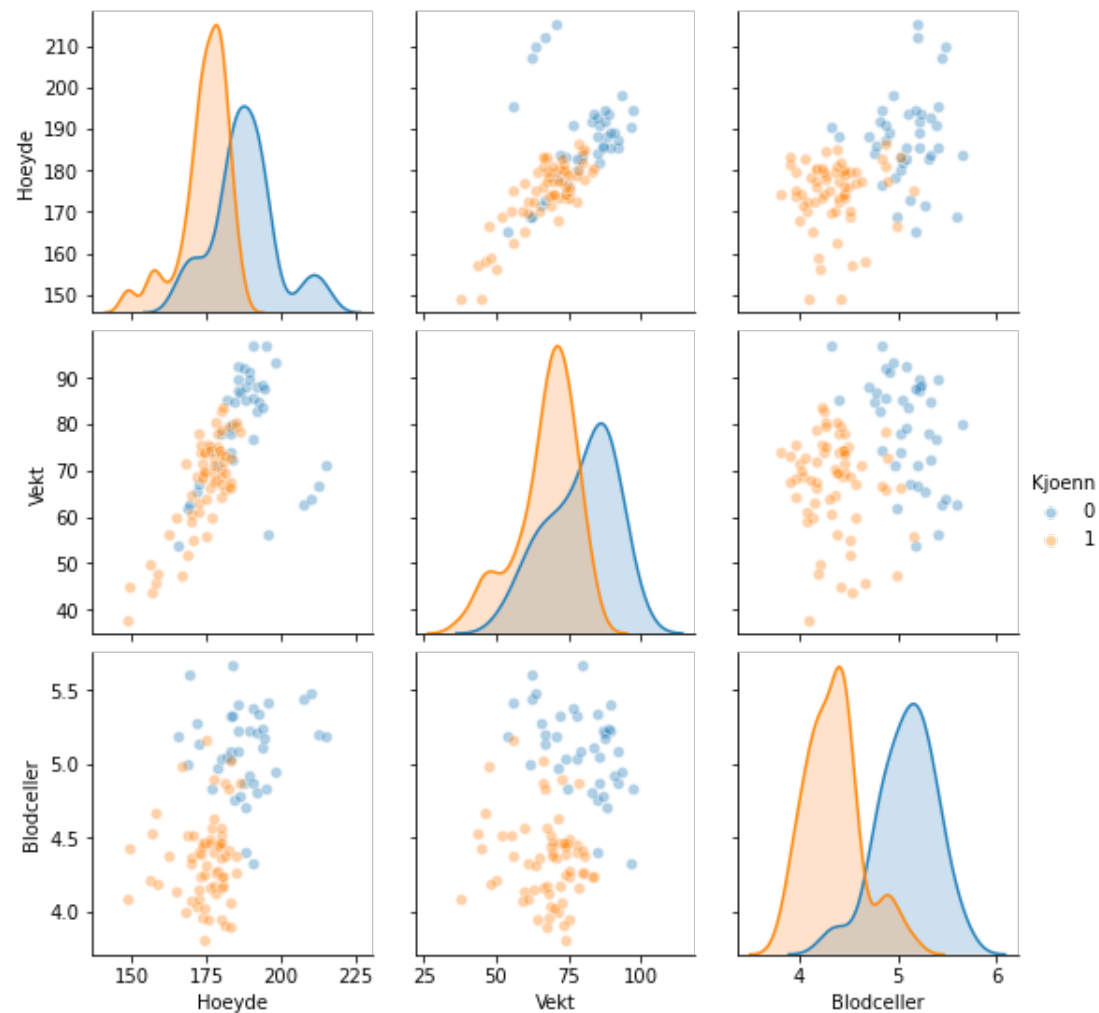
Videoer:

1. Multippel lineær regresjon: introduksjon (14:07 min)
2. Multippel lineær regresjon: analyse av et datasett (15:20 min)

Zoom: slides med notater, to notatbøker (Jupyter og html-versjon)

Regresjon

Veiledet læring - vi kjenner responsen

Prosjektet oppgave 1:

Hva er sammenhengen mellom
antall røde blodceller pr liter blod
- og høyde, vekt, kjønn og
idrettsgren - til idrettsutøvere?

tolke ulike plott av x og y

estimert regresjon (linje/hyperplan)

regresjonskoeffisienter

velg mellom to modeller

R^2 justert R^2

tolke estimerte koeffisienter
forskjell enkel og multippel

predikert verdi

konfidensintervall

residual

hypotesetest og p-verdi

modellantagelser

hvilke

hvordan
evaluere

kontinuerlig kovariat

residualplott

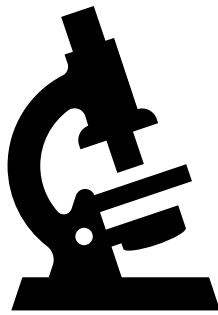
kategorisk kovariat:
dummyvariabelkoding

QQ-plott

passer modellen?

Pensum: hva er spurt om i Oppgave 1

Diabetes

Hvilke faktorer kan bidra til forverring av sykdomsforløp?

Respons: prognoseskår

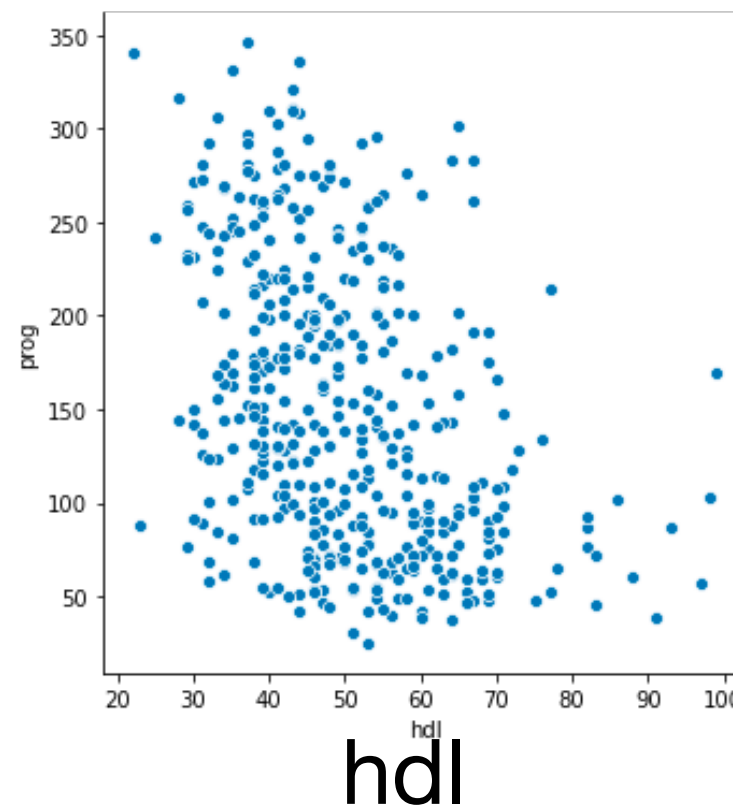
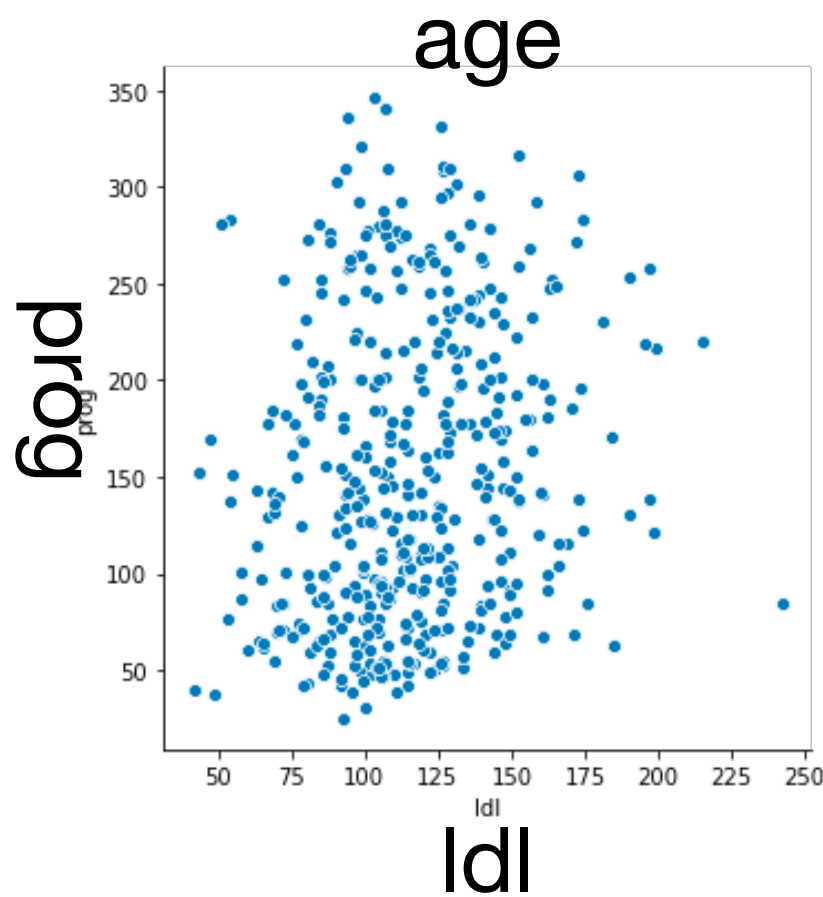
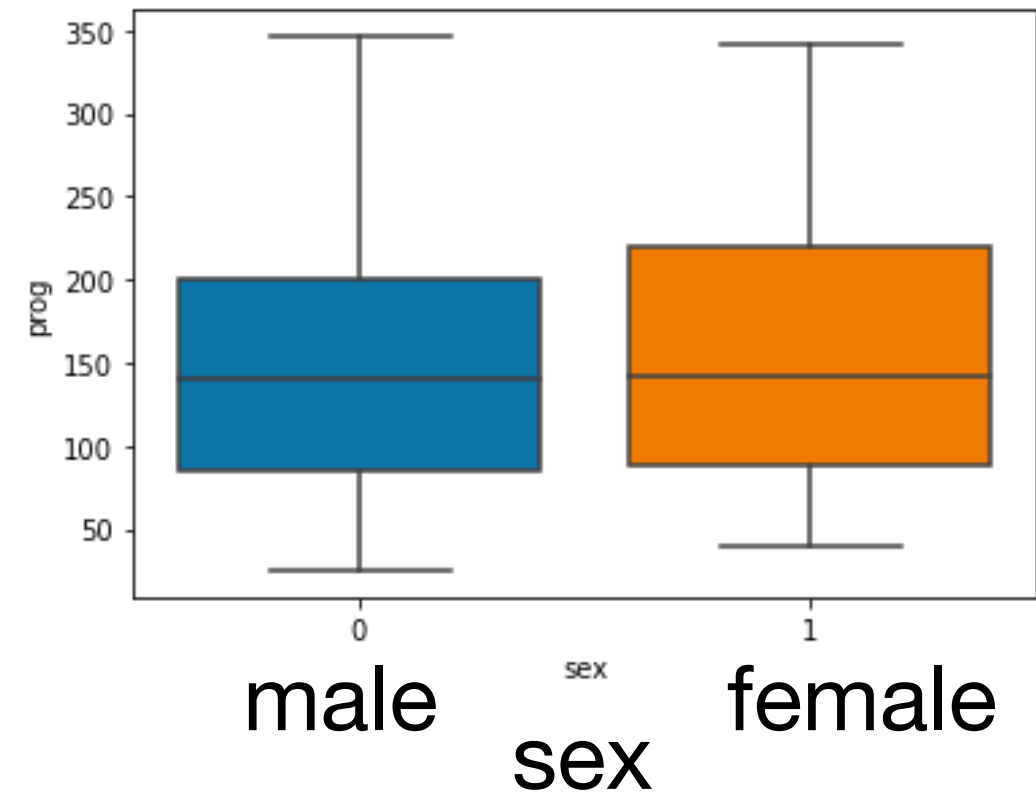
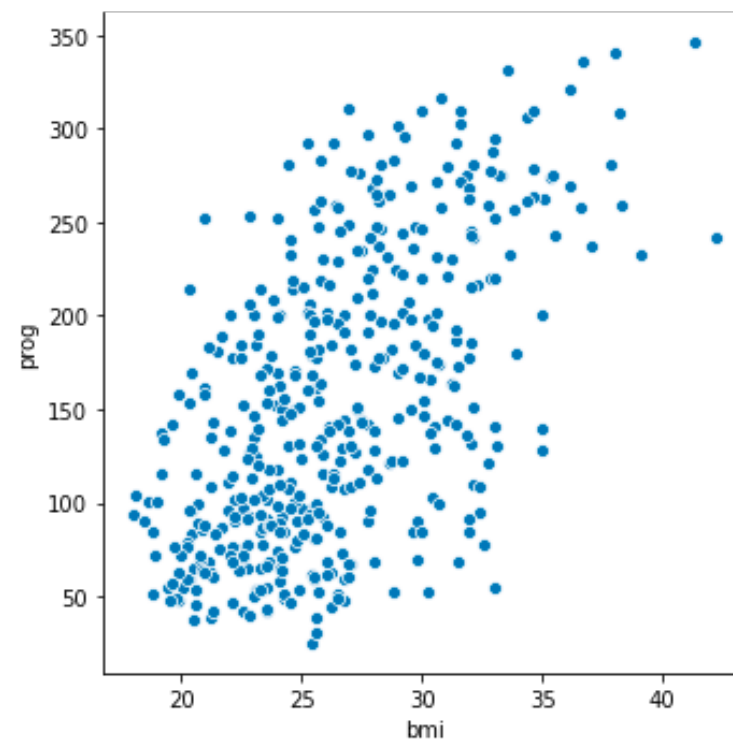
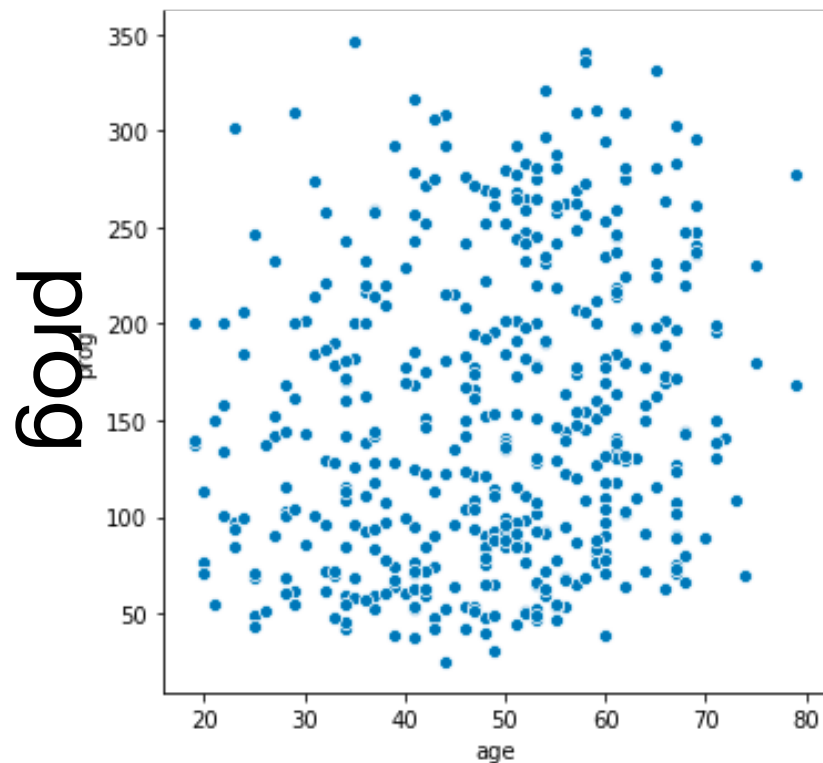
Forklaringsvariabler:

- kjønn
- alder
- kroppsmasseindeks (BMI)
- LDL kolesterolmåling
- HDL kolesterolmåling

Diabetes

tolke ulike plott av x og y (Q1.5)

R^2

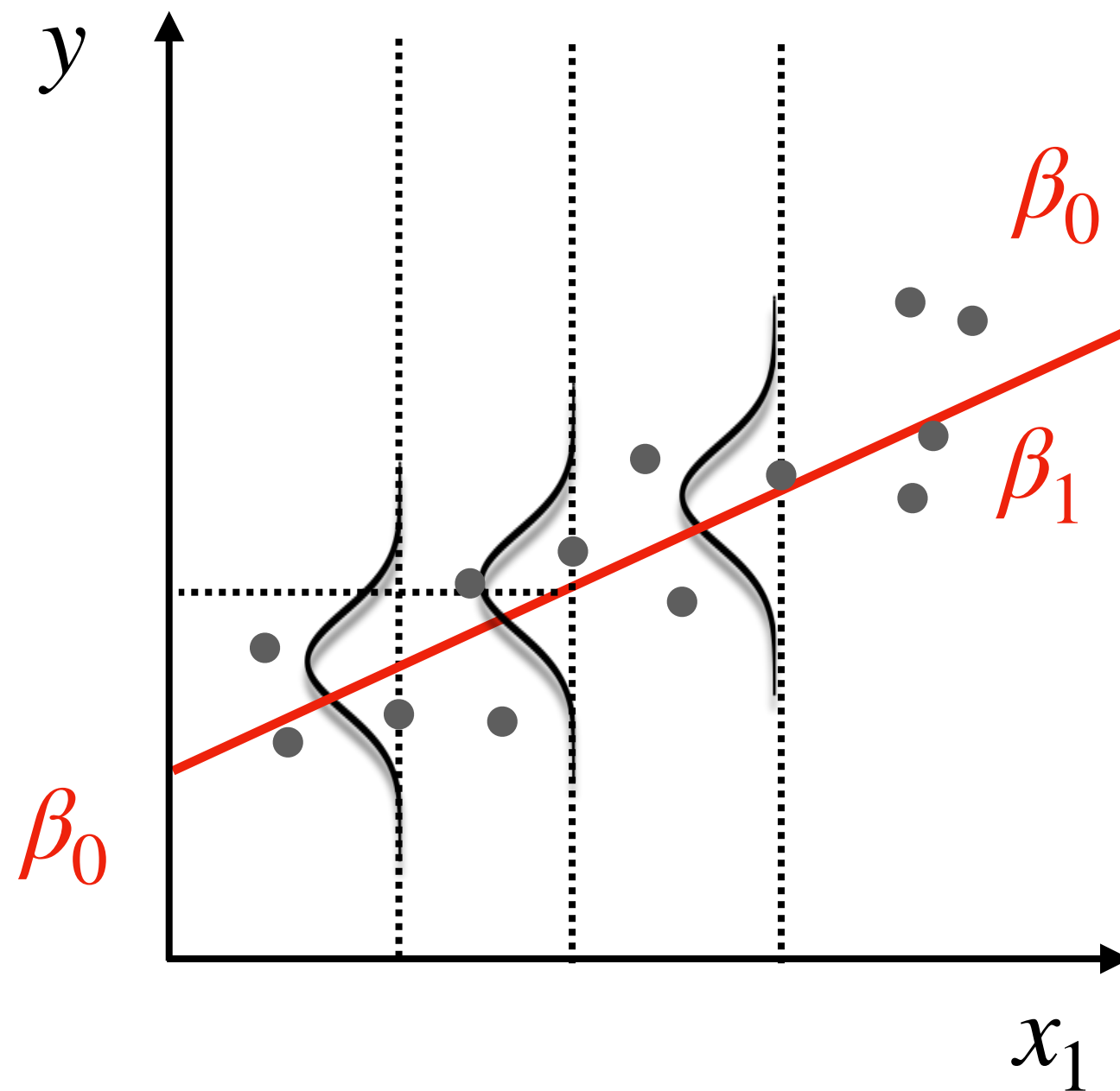
Poll: Hvis vi lager en enkel lineær regresjon mellom prognose og hver av age, bmi, ldl og hdl, hvilken regresjon vil ha høyest R^2 ?

Enkel lineær regresjonsmodell

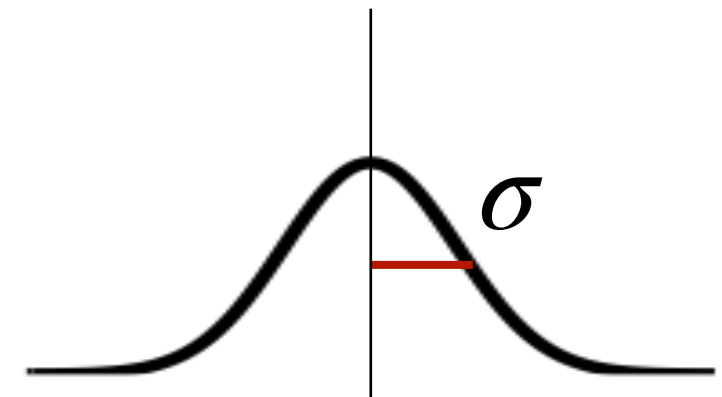
uavhengige
observasjonspar

$$(x_{1i}, y_i)$$

$$i = 1, \dots, n$$

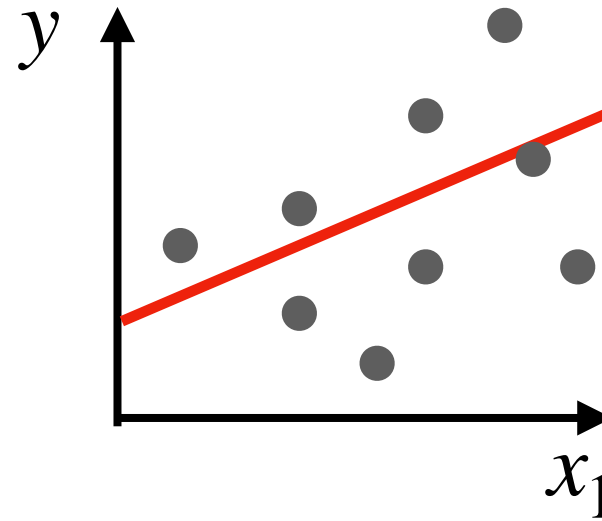
$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + e_i$$

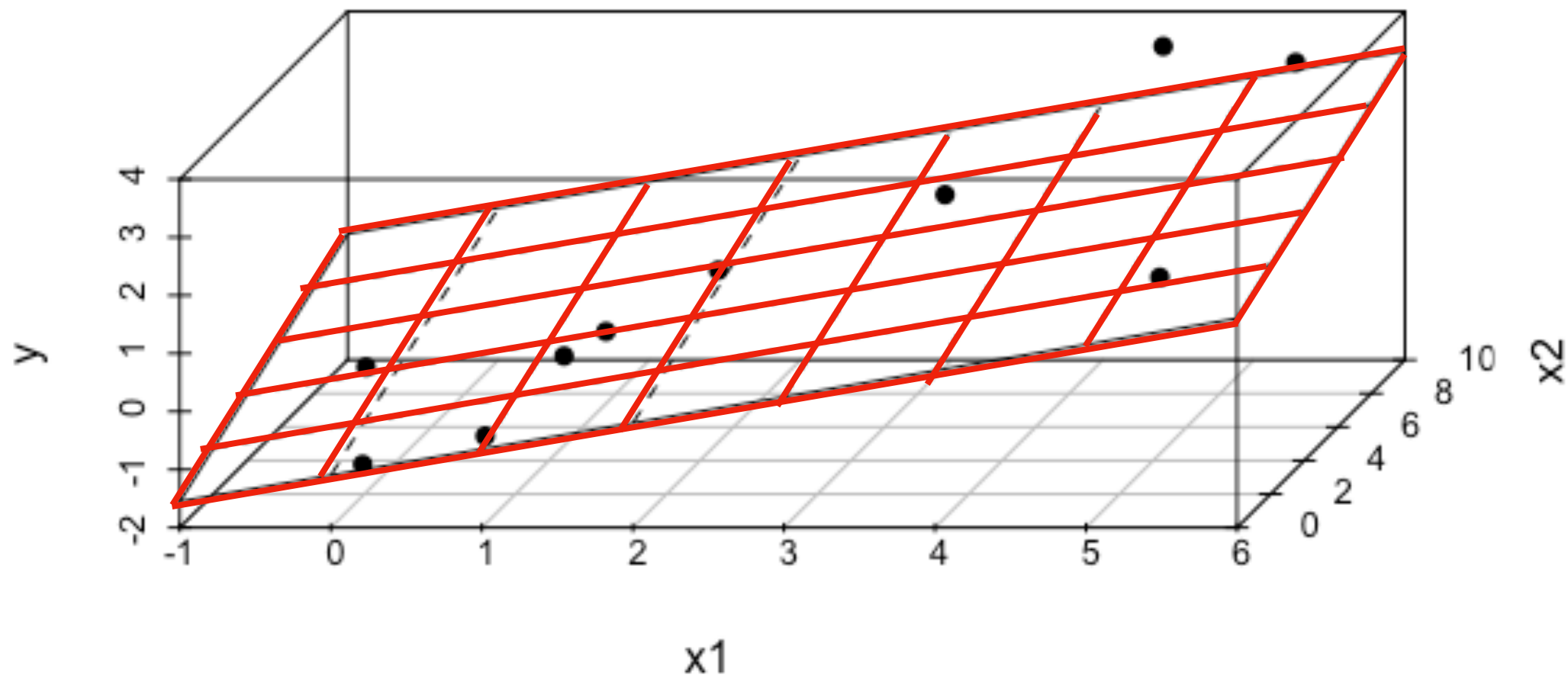
$$e_i \sim N(0, \sigma)$$

Fra enkel til ...

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + e_i$$

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + \beta_2 x_{2i} + e_i$$

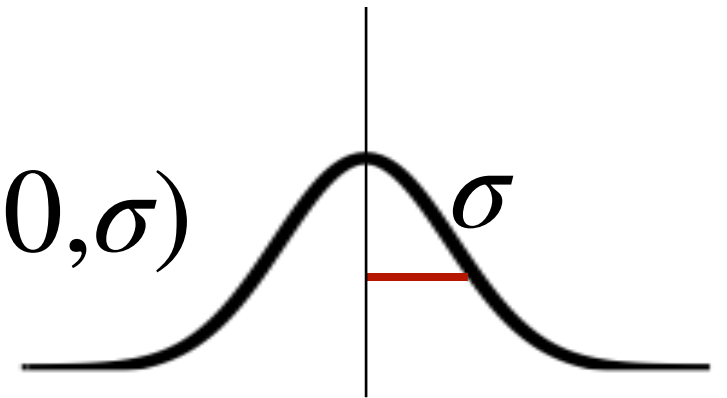

Multippel lineær regresjonsmodell

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + \beta_2 x_{2i} + \cdots + \beta_p x_{pi} + e_i$$

uavhengige
observasjonsheter
 $(x_{1i}, x_{2i}, \dots, x_{pi}, y_i)$
 $i = 1, \dots, n$

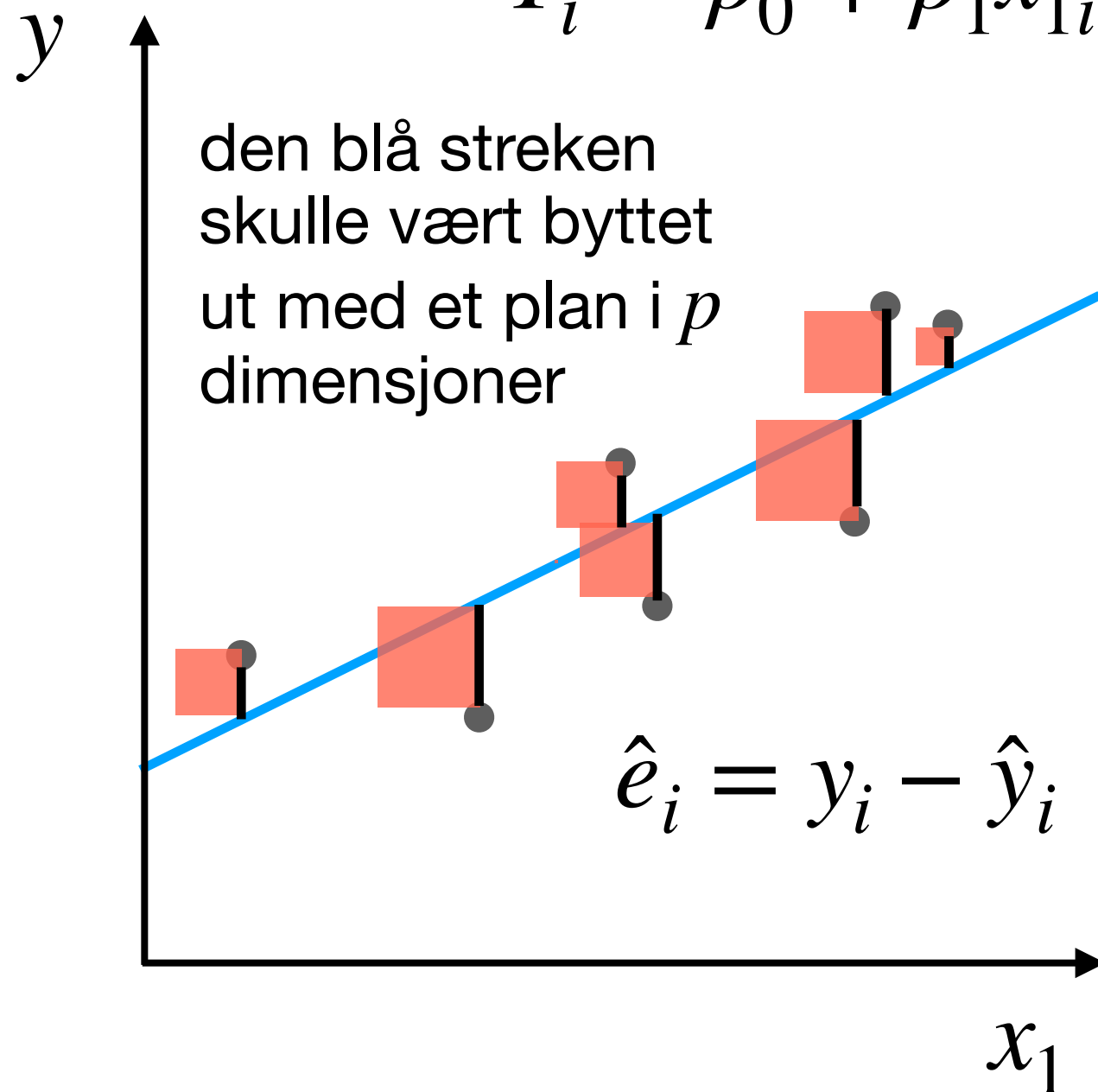
feilledd $e_i \sim N(0, \sigma)$

Parameterestimering

Multippel lineær regresjon

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + \beta_2 x_{2i} + \cdots + \beta_p x_{pi} + e_i$$

$$\hat{y}_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 x_{1i} + \cdots + \hat{\beta}_p x_{pi}$$

Finn $\hat{\beta}_0, \hat{\beta}_1, \dots, \hat{\beta}_p$
ved å minimere

$$SSE = \sum_{i=1}^n \hat{e}_i^2$$

Diabetes: hva betyr alt dette?

OLS Regression Results

```
=====
Dep. Variable:          prog      R-squared:          0.398
Model:                  OLS       Adj. R-squared:       0.391
Method:                 Least Squares   F-statistic:        57.66
Date:                   Sat, 17 Oct 2020   Prob (F-statistic): 5.50e-46
Time:                   19:16:01         Log-Likelihood:     -2435.0
No. Observations:      442            AIC:               4882.
Df Residuals:          436            BIC:               4907.
Df Model:               5
Covariance Type:       nonrobust
=====
```

```
=====
              coef      std err          t      P>|t|      [0.025      0.975]
-----
Intercept    -15.1287     28.518     -0.531     0.596    -71.178     40.920
age           0.5883      0.229      2.570     0.011      0.138      1.038
sex          -17.2501      6.311     -2.733     0.007    -29.654    -4.846
bmi           8.5057      0.722     11.778     0.000      7.086      9.925
ldl          -0.0225      0.100     -0.225     0.822     -0.219      0.174
hdl          -1.5055      0.258     -5.835     0.000     -2.013     -0.998
=====
```

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	-15.1287	28.518	-0.531	0.596	-71.178	40.920
age	0.5883	0.229	2.570	0.011	0.138	1.038
sex	-17.2501	6.311	-2.733	0.007	-29.654	-4.846
bmi	8.5057	0.722	11.778	0.000	7.086	9.925
ldl	-0.0225	0.100	-0.225	0.822	-0.219	0.174
hdl	-1.5055	0.258	-5.835	0.000	-2.013	-0.998

Prediker verdi
for prog.skår
for en pasient
med:

- age=50
- sex=female
- bmi=30
- ldl=100
- hdl=40

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	-15.1287	28.518	-0.531	0.596	-71.178	40.920
age	0.5883	0.229	2.570	0.011	0.138	1.038
sex	-17.2501	6.311	-2.733	0.007	-29.654	-4.846
bmi	8.5057	0.722	11.778	0.000	7.086	9.925
ldl	-0.0225	0.100	-0.225	0.822	-0.219	0.174
hdl	-1.5055	0.258	-5.835	0.000	-2.013	-0.998

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	-15.1287	28.518	-0.531	0.596	-71.178	40.920
age	0.5883	0.229	2.570	0.011	0.138	1.038
sex	-17.2501	6.311	-2.733	0.007	-29.654	-4.846
bmi	8.5057	0.722	11.778	0.000	7.086	9.925
ldl	-0.0225	0.100	-0.225	0.822	-0.219	0.174
hdl	-1.5055	0.258	-5.835	0.000	-2.013	-0.998

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	-15.1287	28.518	-0.531	0.596	-71.178	40.920
age	0.5883	0.229	2.570	0.011	0.138	1.038
sex	-17.2501	6.311	-2.733	0.007	-29.654	-4.846
bmi	8.5057	0.722	11.778	0.000	7.086	9.925
ldl	-0.0225	0.100	-0.225	0.822	-0.219	0.174
hdl	-1.5055	0.258	-5.835	0.000	-2.013	-0.998

OLS Regression Results

```
=====
Dep. Variable:          prog      R-squared:          0.398
Model:                  OLS       Adj. R-squared:    0.391
Method:                 Least Squares   F-statistic:      57.66
Date:                   Sat, 17 Oct 2020   Prob (F-statistic): 5.50e-46
Time:                   19:16:01    Log-Likelihood:   -2435.0
No. Observations:      442          AIC:              4882.
Df Residuals:          436          BIC:              4907.
Df Model:               5
Covariance Type:       nonrobust
```

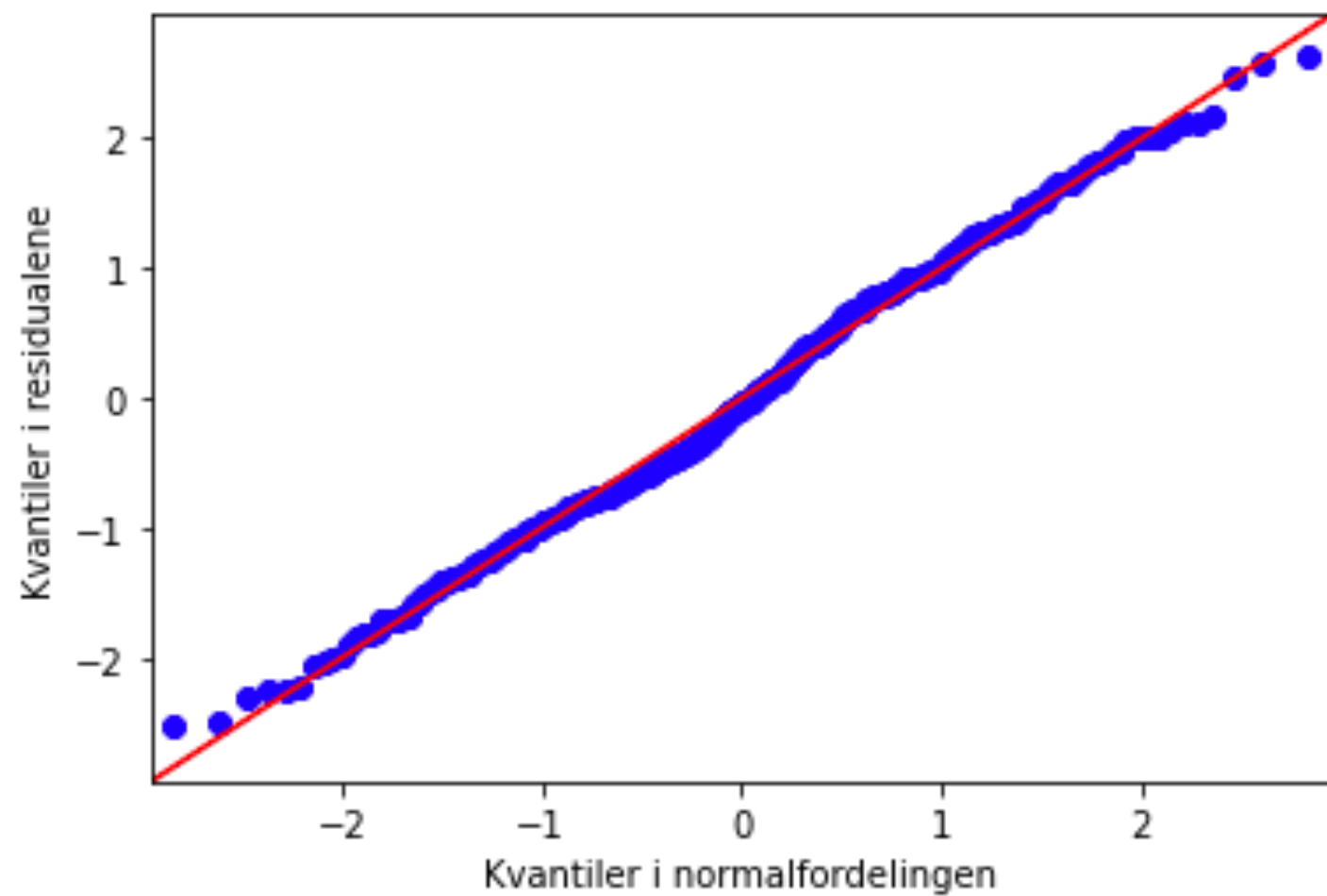
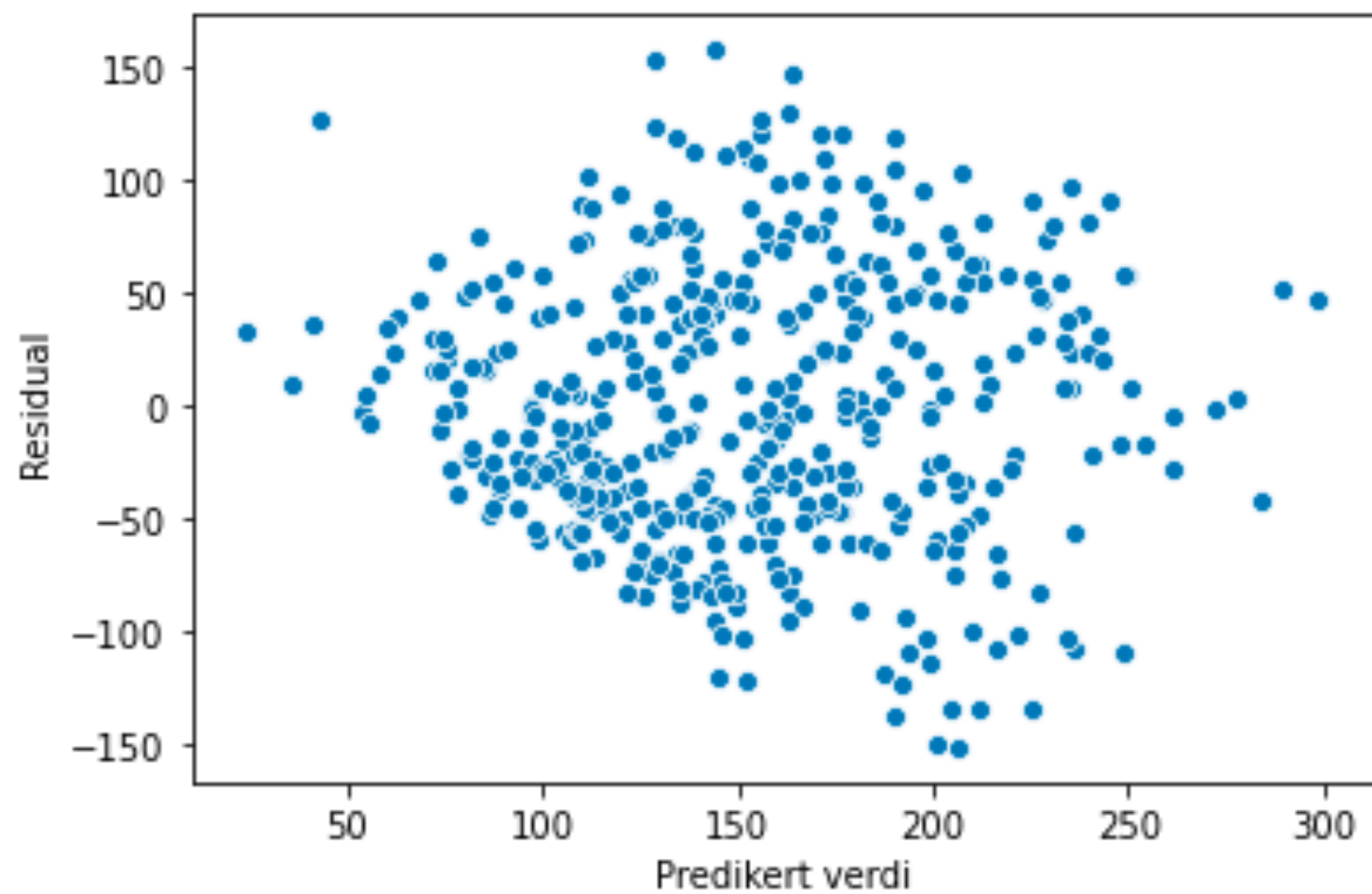
Diabetes - med enda flere kovariater

OLS Regression Results

```
=====
Dep. Variable:          prog      R-squared:          0.518
Model:                  OLS       Adj. R-squared:       0.506
Method:                 Least Squares   F-statistic:        46.25
Date:                  Tue, 27 Oct 2020   Prob (F-statistic):  4.01e-62
Time:                  12:34:44    Log-Likelihood:     -2386.0
No. Observations:      442        AIC:                4794.
Df Residuals:          431        BIC:                4839.
Df Model:              10
Covariance Type:       nonrobust
=====
```

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	-356.6440	67.020	-5.321	0.000	-488.370	-224.918
age	-0.0353	0.217	-0.163	0.871	-0.462	0.391
sex	-22.7923	5.837	-3.905	0.000	-34.264	-11.321
bmi	5.5955	0.717	7.799	0.000	4.185	7.006
map	1.1159	0.225	4.954	0.000	0.673	1.559
tc	-1.0829	0.573	-1.890	0.059	-2.209	0.043
ldl	0.7391	0.530	1.394	0.164	-0.303	1.781
hdl	0.3678	0.783	0.470	0.639	-1.171	1.906
tch	6.5405	5.960	1.097	0.273	-5.173	18.254
ltg	157.1761	36.048	4.360	0.000	86.324	228.028
glu	0.2815	0.273	1.030	0.304	-0.256	0.819

```
=====
Omnibus:              1.482    Durbin-Watson:          2.029
Prob(Omnibus):        0.477    Jarque-Bera (JB):       1.386
Skew:                 0.015    Prob(JB):               0.500
Kurtosis:             2.727    Cond. No.               7.76e+03
=====
```


Regresjonsanalyse i fem steg

Steg 1: Bli kjent med dataene ved å se på oppsummeringsmål og ulike typer plott

Steg 2: Spesifiser en matematisk modell

Steg 3: Initialiser og tilpass modellen

Steg 4: Presenter resultater fra den tilpassede modellen

Steg 5: Evaluer om modellen passer til dataene

Vi har ikke snakket så mye om hvordan finne en god modell, men har snakket om hvordan sammenligne to modeller med justert R^2 .

tolke ulike plott av x og y

estimert regresjon (linje/hyperplan)

regresjonskoeffisienter

velg mellom to modeller

R^2 justert R^2

tolke estimerte koeffisienter
forskjell enkel og multippel

predikert verdi

konfidensintervall

residual

hypotesetest og p-verdi

modellantagelser

hvilke

hvordan
evaluere

kontinuerlig kovariat

residualplott

kategorisk kovariat:
dummyvariabelkoding

QQ-plott

passer modellen?

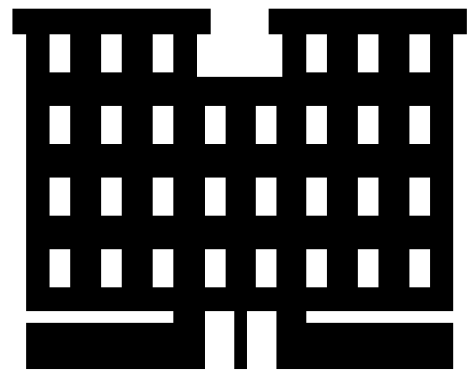
Pensum: hva er spurt om i Oppgave 1

Plan: Multippel lineær regresjon

1. Læringsmål, pensum og læringsressurser
2. Datasett: Diabetesprogresjon
3. Fra enkel til multippel regresjon (oppsett og resultater, tolke estimerte koeffisienter, prediksjon, KI og hypotesetest)
4. Velge modell med justert R^2
5. Datasett: Leieindeks i München
6. Dummyvariabelkoding av kategoriske kovariater
7. Passer modellen - og hva hvis ikke?
8. Har vi dekket pensum?
9. Etter timen

(Inkludert 15 minutters pause)

Hvor mye bør det koste å leie en leilighet?

månedlig
leie (i Euro)

respons

area (i m²)

kvalitet bad

kvalitet kjøkken

sentralvarme

beliggenhet

forklaringsvariabler

kovariater

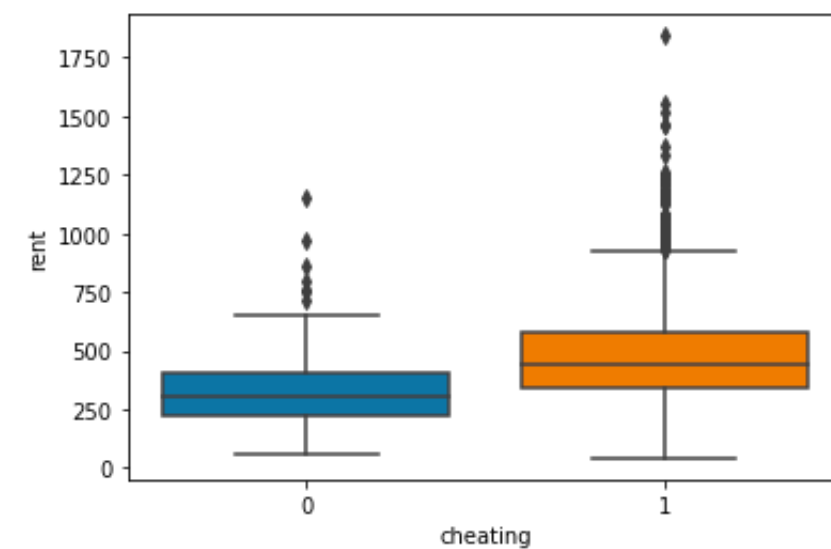
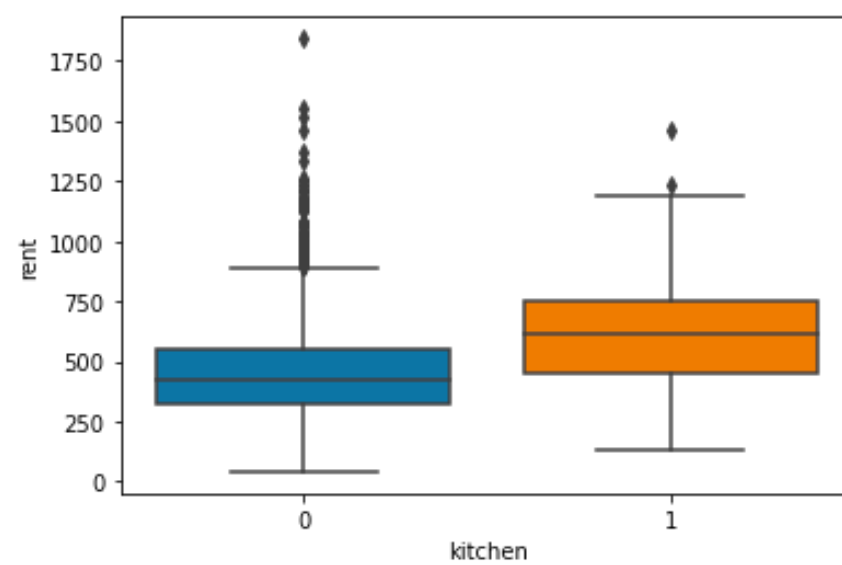
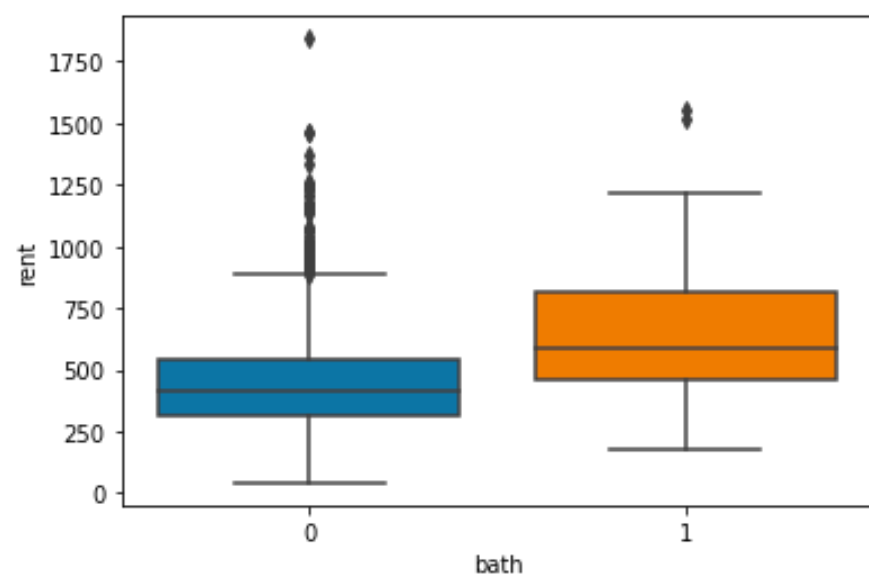
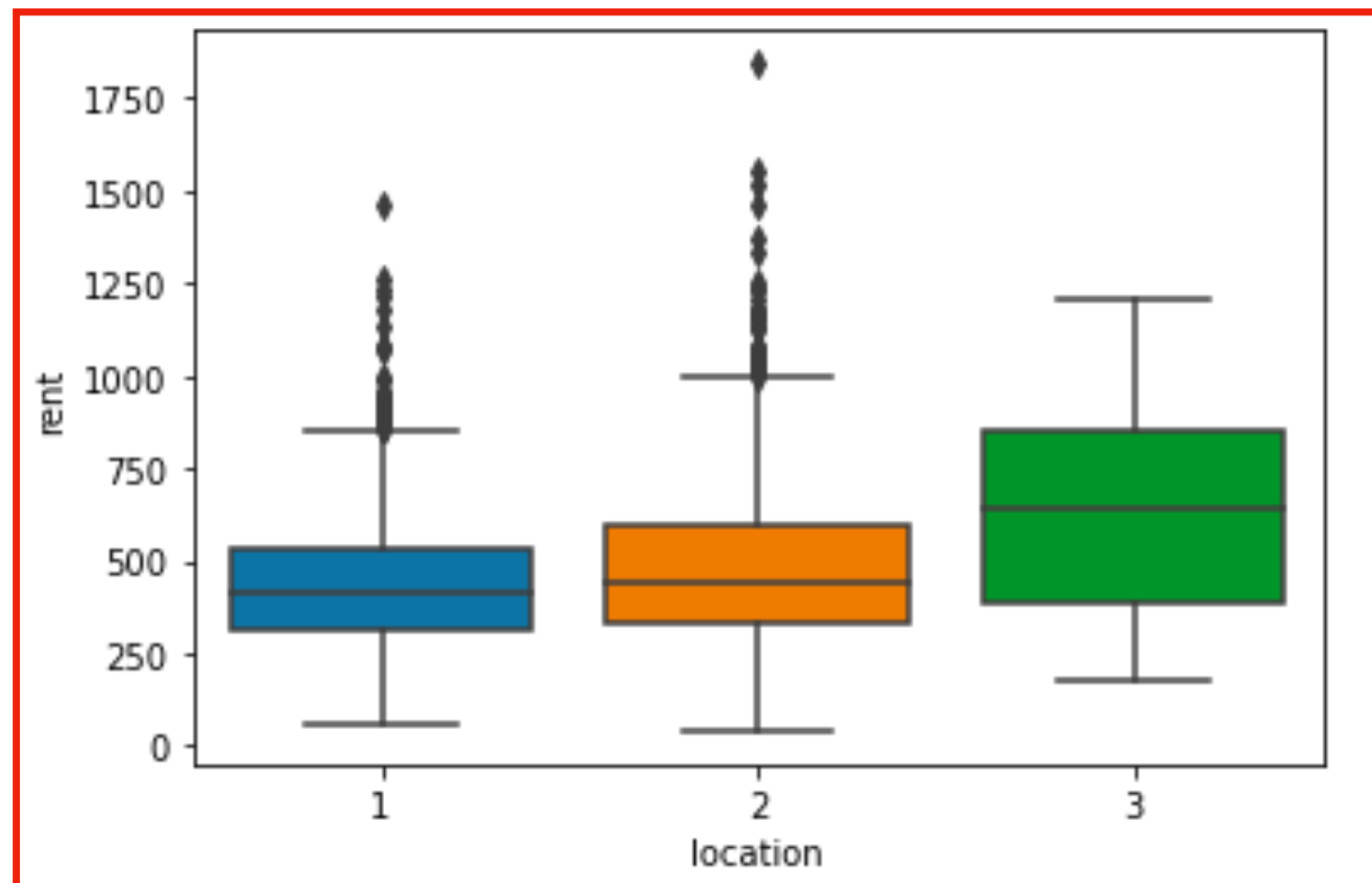
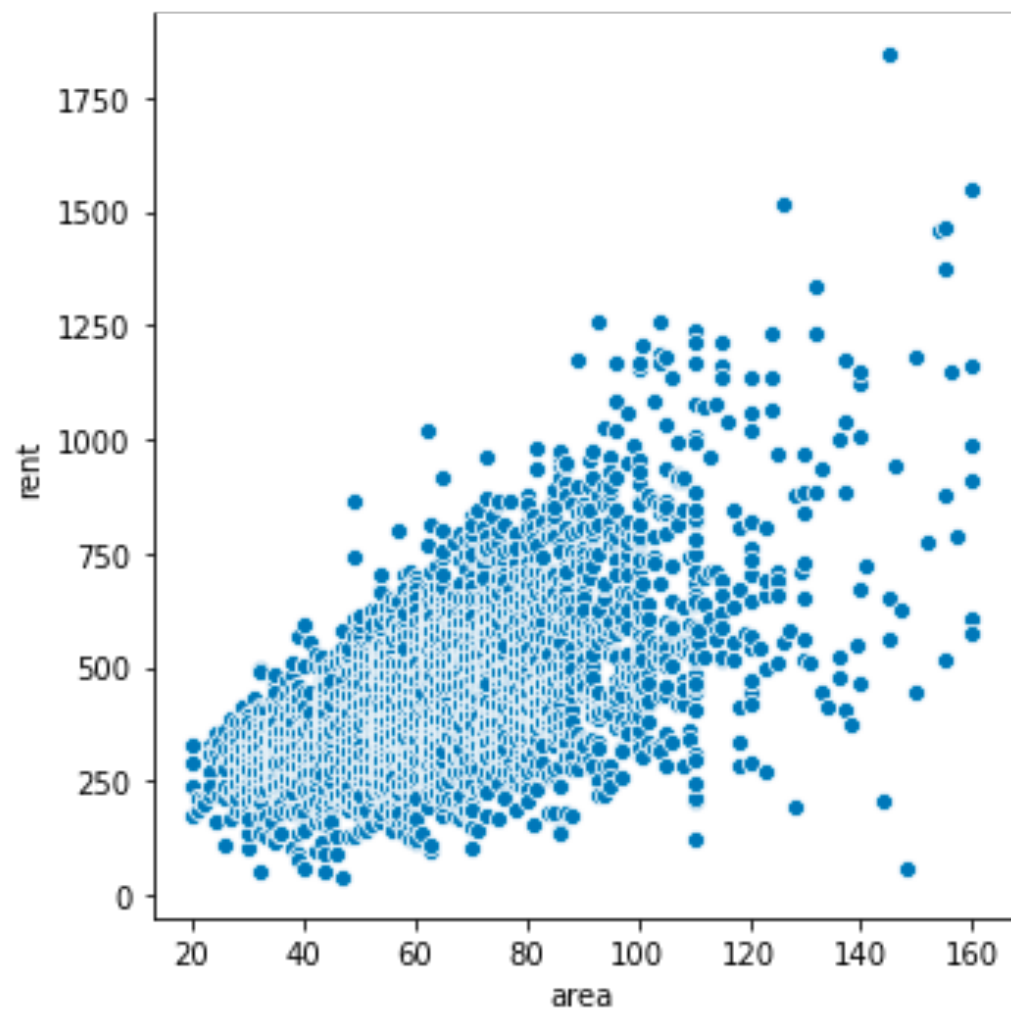
prediktorer

kontinuerlig variabel

respons

$(x_{1i}, x_{2i}, \dots, x_{pi}, y_i)$

forklaringsvariabler - kontinuerlige eller kategoriske

Forklaringsvariabler

Kategorisk: kodes ved dummy-variabel koding - kalles one-hot koding i maskinlæring

Kategorisk med tre kategorier: gjennomsnittlig, god og topp beliggenhet.

- vi velger “gjennomsnittlig som referansekategori og lager **to forklaringsvariabler**
- x_{1i} : kodes som 1 hvis beliggenhet er “god” og 0 ellers.
- x_{2i} : kodes som 1 hvis beliggenhet er “topp” og 0 ellers.

Gjennomsnittlig beliggenhet: $x_{1i} = 0$ og $x_{2i} = 0$

God beliggenhet: $x_{1i} = 1$ og $x_{2i} = 0$

Topp beliggenhet: $x_{1i} = 0$ og $x_{2i} = 1$

OLS Regression Results

```
=====
Dep. Variable:          rent    R-squared:                0.450
Model:                  OLS     Adj. R-squared:           0.449
Method:                 Least Squares    F-statistic:             420.0
Date:                  Tue, 27 Oct 2020    Prob (F-statistic):       0.00
Time:                  12:59:56    Log-Likelihood:          -19712.
No. Observations:      3082    AIC:                     3.944e+04
Df Residuals:          3075    BIC:                     3.948e+04
Df Model:               6
Covariance Type:       nonrobust
=====
```

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
Intercept	-21.9733	11.655	-1.885	0.059	-44.826	0.879
bath[T.1]	74.0538	11.209	6.607	0.000	52.076	96.031
kitchen[T.1]	120.4349	13.019	9.251	0.000	94.908	145.962
cheating[T.1]	161.4138	8.663	18.632	0.000	144.428	178.400
location[T.2]	39.2602	5.447	7.208	0.000	28.580	49.941
location[T.3]	126.0575	16.875	7.470	0.000	92.971	159.144
area	4.5788	0.114	40.055	0.000	4.355	4.803

Hva er predikert leie for leilighet med

- standard bad
- premium kjøkken
- uten sentralvarme
- med topp beliggenhet
- areal 60m²

tolke ulike plott av x og y

estimert regresjon (linje/hyperplan)

regresjonskoeffisienter

velg mellom to modeller

R^2 justert R^2

tolke estimerte koeffisienter
forskjell enkel og multippel

predikert verdi

konfidensintervall

residual

hypotesetest og p-verdi

modellantagelser

hvilke

hvordan
evaluere

kontinuerlig kovariat

residualplott

kategorisk kovariat:
dummyvariabelkoding

QQ-plott

passer modellen?

Pensum: hva er spurt om i Oppgave 1

Videre denne og neste uken

- Få på plass gruppe for å jobbe med!
- Jobb med Oppgave 1 på prosjektet!
- Still korte spørsmål i Forumet
- og lange spørsmål på digital veiledning tirsdag 12.15-14.

Forberedelser til neste ukes zoom-time

- **Lenker og info er under uke 45: Klassifikasjon**
- Se på videoene (viktigst: den som heter Introduksjon og k-nærmeste nabo) og bla i kompendiet, og
- titt på Prosjektoppgaven Oppgave 2.

Prosjektoppgaven

Vi ser hvor informasjonen ligger på Blackboard og hvordan melde seg på gruppe.

Snarvei til Bb 1003: <https://s.ntnu.no/ist1003>

Vi ser på prosjektoppgaven på <https://s.ntnu.no/isthub>

- Oppgave 1: Regresjon. 8 spørsmåls punkt.
- Oppgave 2: Klassifikasjon. 6 spørsmåls punkt.
- Oppgave 3: Klyngeanalyse. 6 spørsmåls punkt

Jobbe med prosjektoppgaven

Uke- tema- oppgave på prosjektet

Uke 43: Enkel lineær regresjon:

Oppgave 1: Q1.1-Q1.4

Uke 44: Multippel lineær regresjon:

Oppgave 1: Q1.5-Q1.8

Uke 45: Klassifikasjon

Oppgave 2

Uke 46: Klyngeanalyse

Oppgave 3